

**UCHWAŁA NR / /2025
RADY POWIATU LEGNICKIEGO**

z dnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy
Zastępczej na lata 2024-2026 za rok 2024.

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3a i art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107 i poz. 1907), w związku z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025 r. poz.49), Rada Powiatu Legnickiego uchwała, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026 za rok 2024, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Legnickiego.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Powiatu Legnickiego
Jan Łukasz

DYREKTOR

Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego

Joanna Bałasz

RADCA PRAWNY

L-326

Grażyna Rotycka-Antoniewicz

Z up. Dyrektora

Beata Maćków
GŁÓWNY KSIĘGOWY
Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego

Uzasadnienie

Powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej wykonuje Starosta za pośrednictwem Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego oraz organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego zostało wyznaczone na Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej Zarządzeniem nr 45/2011 Starosty Legnickiego z dnia 1 grudnia 2011 roku.

Zgodnie z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy, opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Mając powyższe na uwadze, zasadne jest podjęcie uchwały Rady Powiatu Legnickiego w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026 za rok 2024.

RADCA PRAWNY
L-326

Grażyna Ratajczak-Antoniowicz

Z up. Dyrektora

Beata Maćków
GŁÓWNY KASJEROWY
Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego

Projekt

z dnia 10 marca 2025 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY POWIATU LEGNICKIEGO**

z dnia 12 lutego 2025 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej
na lata 2024-2026 za rok 2024.**

Na podstawie

art. 4 ust. 1 pkt 3a i art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107 i poz. 1907), w związku z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025 r. poz.49), Rada Powiatu Legnickiego uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026 za rok 2024, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Legnickiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Przewodniczący Rady

Powiatu Legnickiego

Jan Łukasz

DYREKTOR
Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego

Joanna Bałasz

Załącznik do uchwały Nr .....
Rady Powiatu Legnickiego
z dnia 12 lutego 2025 r.

***CENTRUM POMOCY RODZINIE POWIATU
LEGNICKIEGO***

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI POWIATOWEGO PROGRAMU
ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
NA LATA 2024-2026
ZA ROK 2024**

LEGNICA, STYCZEŃ 2025

Strona | 0

Wprowadzenie

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024–2026 powstał na podstawie założeń ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 180 pkt 1 przedmiotowej ustawy, do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letniego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej. W związku z powyższym, w dniu 22 lutego 2024 roku, Uchwałą nr LX/377/2024 Rada Powiatu Legnickiego przyjęła Powiatowy Program Rozwoju Pieczy zastępczej na lata 2024-2026.

Program ten wskazuje istotność dążenia do rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej, w celu zapewnienia dzieciom pozbawionym możliwości wychowywania się w rodzinie naturalnej optymalnego środowiska rozwoju, zbliżonego do warunków panujących w rodzinie biologicznej, przy jednoczesnym zwiększeniu kompetencji wychowawczych opiekunów. Program podkreśla również znaczenie doskonalenia systemu instytucjonalnej pieczy zastępczej, zapewniającego przy tym realizację zadania na rzecz ograniczenia liczby dzieci korzystających z tej formy opieki. W dalszej kolejności program zakłada efektywną i skuteczną pomoc wychowankom usamodzielnianym, zapewniając im dostęp do szkoleń przygotowujących do dorosłego życia oraz zaspokajając ich potrzeby mieszkaniowe w pierwszym okresie procesu usamodzielniania.

W Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024 – 2026 jako główny cel wskazano: ***Stworzenie systemu pieczy zastępczej opartego na rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, doskonaleniu systemu instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz zapewnieniu wsparcia usamodzielnianym wychowankom.*** W dokumencie przyjęto szesnaście obszarów działań (celów szczegółowych), do których przypisano zadania i opisano sposób ich realizacji.

Cele szczegółowe w/w Programu:

- 1. Pozyskanie kandydatów na rodziny zastępcze. Kontynuacja kampanii społecznych promujących rodzicielstwo zastępcze we współpracy z innymi podmiotami. Zwiększenie obecności i aktywności w mediach społecznościowych, radiu oraz innych środkach przekazu.***
- 2. Zwiększenie ilości dostępnych (wolnych) miejsc w pieczy zastępczej dla dzieci pozbawionych opieki rodziców biologicznych***

3. *Podniesienie kompetencji wychowawczych i rozwijanie umiejętności rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo wychowawczych.*
4. *Zwiększenie dostępu do kompleksowej diagnozy dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, w tym do diagnostyki medycznej oraz psychologiczno-pedagogicznej.*
5. *Zapewnienie dostępu do wsparcia specjalistycznego, w szczególności psychologicznego, pedagogicznego i terapeutycznego dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, wychowanków usamodzielnianych oraz pracowników placówek opiekuńczo wychowawczych typu rodzinnego*
6. *Dalsze zapewnienie pomocy prawnej dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, wychowanków usamodzielnianych oraz pracowników placówek opiekuńczo wychowawczych typu rodzinnego*
7. *Zapewnienie skutecznego wsparcia ze strony koordynatora lub innego pracownika organizatora rodzinnej pieczy zastępczej – specjalisty pracy z rodziną, pedagoga, psychologa*
8. *Zacieśnienie współpracy z asystentami rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej*
9. *Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowym i przedsiębiorcami na rzecz wsparcia funkcjonowania pieczy zastępczej .*
10. *Zabezpieczenie warunków mieszkaniowych dla zawodowych rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinny dom dziecka.*
11. *Zapewnienie wychowankom pieczy zastępczej wsparcia w realizacji obowiązku szkolnego*
12. *Przygotowanie wychowanków do procesu usamodzielnienia, udzielenie im wsparcia w celu zwiększenia szans na rynku pracy i pomocy w zaspokojeniu potrzeb bytowych.*
13. *Zabezpieczenie materialne rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka poprzez udzielanie świadczeń podstawowych na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie wraz z dodatkami oraz wypłatę innych świadczeń fakultatywnych przewidzianych w ustawie, w tym dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania.*

14. Zabezpieczenie środków finansowych na prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych.

15. Ograniczanie liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

16. Zwiększenie liczby rodzin zastępczych zawodowych w ramach limitu na dany rok.

Osiągnięcie tak zdefiniowanych celów szczegółowych możliwe jest dzięki podjęciu określonych zadań i działań założonych w programie:

CEL 1.

POZYSKANIE KANDYDATÓW NA RODZINY ZASTĘPCZE. KONTYNUACJA KAMPANII SPOŁECZNYCH PROMUJĄCYCH RODZICIELSTWO ZASTĘPCZE WE WSPÓŁPRACY Z INNYMI PODMIOTAMI. ZWIĘKSZENIE OBECNOŚCI I AKTYWNOŚCI W MEDIACH SPOŁECZNOŚCIOWYCH, RADIU ORAZ INNYCH ŚRODKACH PRZEKAZU.

Zadanie 1: Zachęcanie mieszkańców Powiatu Legnickiego do pełnienia funkcji rodziny zastępczej poprzez publikowanie informacji propagujących rodzicielstwo zastępcze w lokalnych mediach, a także organizowanie przedsięwzięć i akcji promocyjnych, biegów charytatywnych, promocji w mediach społecznościowych.

Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej w roku sprawozdawczym odbywało się za pośrednictwem różnorodnych działań mających na celu promowanie rodzicielstwa zastępczego: organizowanie oraz uczestnictwo w rozmaitych wydarzeniach na terenie powiatu, udostępnianie ogłoszeń na stronie internetowej PCPR, prowadzenie kampanii w mediach społecznościowych, odbywanie rozmów telefonicznych i osobistych.

Ideę rodzicielstwa zastępczego w Powiecie Legnickim promowano podczas takich wydarzeń jak:

- ✓ Udział w kampanii społecznej „Mie(dz) rodzinę”
- ✓ Audycja radiowa „Stwórz bezpieczny dom - zostań rodziną zastępczą”
- ✓ Audycja radiowa „PCPR nie ustaje w poszukiwaniach rodzin zastępczych”
- ✓ Udział dzieci z pieczy zastępczej w konkursie modelarskim „Ekostrefuś” organizowany przez LSSE
- ✓ Ulotki i plakaty promocyjne, udział w imprezie plenerowej „Dni Prochowic” poprzez wystawienie stoiska PCPR z promowaniem idei rodzicielstwa zastępczego

- ✓ Piknik integracyjny „Rodzina Bez Barier” z okazji Dnia rodzicielstwa zastępczego
- ✓ Wyjazd integracyjny dla rodzin zastępczych
- ✓ „Zostań Mikołajem dla dzieci w pieczy zastępczej”
- ✓ Publikacje i fotorelacje w mediach społecznościowych

Celem powyższych działań było promowanie idei rodzicielstwa zastępczego poprzez podnoszenie świadomości mieszkańców powiatu na temat roli rodziny zastępczej w opiece i wychowaniu dzieci pozbawionych możliwości wychowywania się w swojej rodzinie naturalnej. Realizowane działania promocyjne miały na celu dalszy rozwój systemu rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie oraz pozyskiwanie nowych kandydatów na rodziców zastępczych.

Zadanie 2: Prowadzenie naboru i kwalifikacji kandydatów na rodziny zastępcze i prowadzących rodzinne domy dziecka, a także kierowanie na szkolenia.

W 2024 roku sporządzono 22 opinie pedagogiczne oraz 22 opinie psychologiczne o kandydatach na rodziny zastępcze. Łącznie w badaniach psychologicznych i pedagogicznych uczestniczyły 41 osoby.

Na podstawie analizy dokumentacji i oceny warunków wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w 2024 roku wydano 24 pozytywne wstępne kwalifikacje dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz 3 negatywne wstępne kwalifikacje.

W 2024 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie na bieżąco realizowało zadania w zakresie pozyskiwania osób chętnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Systematycznie prowadzony nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej zaowocował w 2024 roku pozyskaniem nowych kandydatów (34 osoby). W roku sprawozdawczym zgłosiło się 15 kandydatów na rodziny niezawodowe, 16 na rodziny spokrewnione, 2 kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe z funkcją pogotowia, 1 kandydat na dyrektora rodzinnego domu dziecka.

Zadanie 3: Prowadzenie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze i prowadzących rodzinne domy dziecka.

W ubiegłym roku odbyły się 2 szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej. Pierwsze dla niezawodowych rodzin zastępczych prowadzone programem szkoleniowym „Rodzina” na podstawie licencji uzyskanej od Stowarzyszenia Rodzin Zastępczych i Adopcyjnych „Profamilia” w Krakowie odbyło się w okresie od 19.01.2024r. do 01.03.2024r. Uczestniczyło w nim 8 kandydatów na rodziny zastępcze (3 z powiatu złotoryjskiego oraz 5 z powiatu legnickiego). Szkolenie to zostało ukończone przez 8 osób, dla których wydano łącznie 8 zaświadczeń o ukończeniu szkolenia.

W dniu 13.12.2024r. zostało rozpoczęte drugie szkolenie dla rodzin zastępczych autorskim programem „Szkola dla rodziców zastępczych”, utworzonym dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka oraz dla kandydatów na dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego. W szkoleniu uczestniczy 16 kandydatów do pełnienia funkcji rodzica zastępczego niezawodowego, a jego zakończenie planowane jest na dzień 14.02.2024r.

CEL 2.

ZWIĘKSZENIE ILOŚCI DOSTĘPNYCH (WOLNYCH) MIEJSC W PIECZY ZASTĘPCZEJ DLA DZIECI POZBAWIONYCHOPIEKI RODZICÓW BIOLOGICZNYCH.

Zadanie 1: Utworzenie nowych rodzin zastępczych, w szczególności niezawodowych rodzin zastępczych i zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka.

W roku sprawozdawczym utworzone zostały 23 nowe rodziny zastępcze, w tym 7 rodzin niezawodowych, w których przebywało 16 dzieci, 15 rodzin spokrewnionych, w których przebywało 19 dzieci oraz 1 rodzina zawodowa z funkcją pogotowia, w której przebywało 5 dzieci. Nowym rodzinom został przydzielony koordynator rodzinnej pieczy zastępczej lub specjalista pracy z rodziną, który od samego początku objął wsparciem prowadzących rodzinę zastępczą oraz przebywające w niej dzieci.

W minionym roku jedna z rodzin zastępczych zdecydowała przekwalifikować się na zawodową rodzinę zastępczą i swoją opieką objęła 3 dzieci, jedna rodzina została przekwalifikowana na rodzinę zastępczą zawodową specjalistyczną, która objęła opieką 2 dzieci oraz jedna rodzina pełniąca funkcję rodziny zastępczej niezawodowej przekwalifikowała się w Rodzinny Dom Dziecka, który zapewnił opiekę dla 5 dzieci.

Zadanie 2: Uruchomienie nowej placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, w związku ze zwiększającą się liczbą dzieci oczekujących na umieszczenie w pieczy zastępczej.

W roku 2024 nie utworzono placówki opiekuńczo – wychowawczej z powodu nie wyłonienia w drodze konkursu prowadzącego tego rodzaju placówkę. Przedsięwzięcie to zaplanowane jest na 2025 rok.

CEL 3.

PODNIESIENIE KOMPETENCJI WYCHOWAWCZYCH I ROZWIJANIE UMIEJĘTNOŚCI RODZIN ZASTĘPCZYCH, PROWADZĄCYCH RODZINNE DOMY DZIECKA ORAZ DYREKTORÓW PLACÓWEK OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH.

Zadanie 1: Organizowanie szkoleń i warsztatów.

W celu podniesienia kompetencji wychowawczych i rozwijania umiejętności opiekunów zastępczych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy zapewniło 4 szkolenia w roku 2024, w których wsparciem objęto łącznie 58 osób. Szkolenia te dotyczyły następujących tematów:

- ✓ „Spokój w głowie”- funkcjonowanie rodzin zastępczych w praktyce – cykl II spotkań
- ✓ „Normy rozwojowe dziecka”
- ✓ „Trening Umiejętności Wychowawczych” nt. komunikacji, relacji rówieśniczych, emocji oraz wypalenia.
- ✓ Szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej - „Rodzina” i „Szkoła dla rodziców zastępczych”

Zadanie 2: Organizowanie grup wsparcia.

Na terenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy w minionym roku odbyło się łącznie 10 grup wsparcia poruszających takie tematy, jak:

- ✓ „Samookaleczenia”
- ✓ „Świat oczami nastolatków. Dlaczego ich nie rozumiemy?”
- ✓ „Jak Radzić sobie z emocjami dzieci, by wyrosły na szczęśliwych dorosłych?”
- ✓ „Rodzicielstwo zastępcze – zapobieganie wyczerpaniu i wypaleniu.”
- ✓ „Nastolatek chce spędzić wakacje ze znajomymi - co robimy?”
- ✓ „Bunt dwulatka”
- ✓ „Jak nauczyć się rozpoznawać emocje?”
- ✓ „Schemat porzucenia”
- ✓ „Zaniebanie emocjonalne w dzieciństwie i jego skutki w dorosłości”
- ✓ „Jak przestać się martwić”

Zadanie 3: Organizowanie spotkań okolicznościowych i cyklicznych przedsięwzięć (np. koncerty, mikołajki, Dzień Dziecka, Dzień rodzicielstwa zastępczego itp.), których celem jest integracja i wsparcie.

Organizowanie spotkań okolicznościowych dla rodzin zastępczych jest niezwykle wartościowe, ponieważ sprzyja integracji i pozwala na wymianę doświadczeń. Takie wydarzenia budują poczucie wspólnoty, wzmacniają więzi pomiędzy rodzinami oraz umożliwiają dzieciom i opiekunom nawiązywanie nowych relacji. Wspólne aktywności, rozmowy oraz warsztaty pozwalają rodzinom lepiej radzić sobie z wyzwaniami codzienności, co przekłada się na wyższą jakość sprawowanej opieki nad dziećmi.

W poprzednim roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy zorganizowało kilka wyjątkowych spotkań integracyjnych, które cieszyły się dużym zainteresowaniem i aktywnym udziałem rodzin zastępczych. Wśród nich znalazły się m.in.:

Powiatowy piknik Integracyjny „Rodzina bez barier „ IV edycja

Z okazji obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, który przypada na 30 maja oraz z okazji Dnia Dziecka **dnia 1 czerwca 2024 roku** Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie już po raz

trzeci zorganizowało Powiatowy Piknik Integracyjny „Rodzina bez barier”. Spotkanie propagowało ideę rodzicielstwa zastępczego i było okazją do integracji **100** rodzin zastępczych z Powiatu Legnickiego obecnych na pikniku oraz wychowanków pieczy instytucjonalnej. Podczas pikniku świętowano Dzień Dziecka, pracownicy Centrum mogli obdarować dzieci personalizowanymi prezentami.

Wyjazd integracyjny

W dniach **29.08.2024r.** – **30.08.2024** r. rodziny zastępcze zawodowe i niezawodowe z terenu powiatu legnickiego wzięły udział w dwudniowym wyjeździe edukacyjno-integracyjnym do malowniczej Szklarskiej Poręby, zorganizowanym przez pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy. Wyjazd był wyjątkowym przedsięwzięciem, którego celem było wspieranie rozwoju i zainteresowań dzieci, a także integracja opiekunów i dzieci poprzez wspólne spędzanie czasu i aktywności na świeżym powietrzu. Wyjazd ten odbył się dzięki wsparciu Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (LSSE) oraz Fundacji LSSE, która przekazała środki zebrane na ten cel podczas charytatywnego koncertu „Wigilia Serc – strefowe kolędowanie”.

Spotkanie z Mikołajem

Przedsięwzięcie zorganizowano w ramach IV edycji akcji „Zostań Mikołajem dla dzieci z pieczy zastępczej” prowadzonej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy. Patronat honorowy nad wydarzeniem objął Pan Adam Babuška - Starosta Legnicki. Wydarzenie odbyło się **14 grudnia 2024 roku** w Centrum Spotkań Jana Pawła II w Legnicy. Blisko dwieście dzieci z rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych z terenu powiatu legnickiego otrzymała prezenty od Świętego Mikołaja. W oczekiwaniu na przybycie Świętego Mikołaja zaproszone dzieci oraz goście mieli możliwość obejrzenia występu artystycznego przygotowanego przez grupę teatralną „Pinokio” oraz występy solistów z koła wokalnego Młodzieżowego Centrum Kultury w Legnicy. Nie zabrakło również wspólnego kolędowania. Podczas wydarzenia dzieci zostały obdarowane przez Mikołaja paczkami, których przygotowanie było możliwe dzięki wsparciu sponsorów i indywidualnych darczyńców.

CEL 4.

ZWIĘKSZENIE DOSTĘPU DO KOMPLEKSOWEJ DIAGNOZY DZIECKA UMIESZCZONEGO W PIECZY ZASTĘPCZEJ, W TYM DO DIAGNOSTYKI MEDYCZNEJ ORAZ PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ.

Zadanie 1: Bieżąca współpraca z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami służby zdrowia oraz placówkami diagnostyki specjalistycznej.

Współpraca z poradniami i placówkami specjalistycznego poradnictwa, w tym z Powiatową Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Chojnowie oraz placówkami leczniczymi była prowadzona w zakresie informowania rodzin zastępczych o możliwości uzyskania pomocy i poradnictwa w ramach zadań placówek. Rodzice zastępczy byli motywowani do skorzystania z pomocy poradni i placówek leczniczych, w zakresie zdiagnozowania przyczyn obserwowanych u dzieci trudności edukacyjnych oraz problemów rozwojowych. Opinie sporządzane przez specjalistów poradni były wykorzystywane w procesie konstruowania planu pomocy dziecku.

Zadanie 2: Zapewnienie szybkiego dostępu do kompleksowej diagnostyki psychologiczno-pedagogicznej dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej funkcjonujący w strukturach Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego zapewnia dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej kompleksowe wsparcie specjalistyczne, w tym psychologiczne. Z pomocy psychologa w 2024 roku skorzystało **30** dzieci. W ramach poradnictwa specjalistycznego dzieci z pieczy zastępczej mają również zapewniony dostęp do pedagoga na terenie Centrum oraz w miejscu zamieszkania dziecka. Z pomocy pedagogicznej skorzystało w 2024 roku **6** dzieci. Wsparciem specjalistycznym w miejscu zamieszkania rodziny zastępczej objęto **3** rodziny zastępcze. Z tej formy pomocy terapeutycznej, pedagogicznej lub rehabilitacji skorzystało **4** wychowanków. Dzieci przebywające w pieczy zastępczej otrzymały pomoc w zakresie problemów adaptacyjnych, trudności emocjonalnych, zaburzeń odżywiania, zaburzeń w zachowaniu oraz trudności w nauce.

Dla dzieci z pieczy zastępczej prowadzone były zajęcia arteterapii w wymiarze 2 godzin, dwa razy w tygodniu, w których udział wzięło **20** dzieci. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zorganizowało w 2024 roku szkolenia i grupy wsparcia dla młodzieży:

- ✓ „Emocje – rozpoznawania, nazywanie”.
- ✓ „Bariery komunikacyjne”
- ✓ „Dorośli wokół mnie”
- ✓ „Budujemy pomosty, niszczymy przeszkody w komunikacji”
- ✓ „Problemy z jakimi musi radzić sobie młody człowiek – przyczyny ich powstawania, sposoby na ich pokonanie” – cykl 4 spotkań.

CEL 5.

ZAPEWNIENIE DOSTĘPU DO WSPARCIA SPECJALISTYCZNEGO W SZCZEGÓLNOŚCI PSYCHOLOGICZNEGO, PEDAGOGICZNEGO I TERAPEUTYCZNEGO DLA RODZIN ZASTĘPCZYCH, PROWADZĄCYCH RODZINNE DOMY DZIECKA, WYCHOWANKÓW USAMODZIELNIANYCH ORAZ PRACOWNIKÓW PLACÓWEK OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH TYPU RODZINNEGO.

Zadanie 1: Organizowanie pomocy specjalistycznej - psychologicznej, pedagogicznej oraz terapeutycznej.

Rodziny zastępcze otrzymały wszechstronną pomoc specjalistów: psychologów, pedagogów i prawników. Udzielana pomoc pozwoliła rodzinom utrwalić i wzmocnić kompetencje wychowawcze oraz zapobiegać wypaleniu zawodowemu. Rodziny miały zapewniony stały, bezpłatny dostęp do poradnictwa w kwestiach wychowania, rozwoju i zdrowia dzieci. Zapewniono szybki dostęp do pomocy lekarza psychiatry, psychologa, pedagoga i zajęć arteterapii w których udział wzięły dzieci i ich opiekunowie.

Z pomocy psychologicznej skorzystało **70** rodzin zastępczych, obszary problemów z jakimi się mierzone dotyczyły m.in. doświadczania przemocy domowej, konfliktów rodzinnych, trudności emocjonalnych, trudności wychowawczych, utraty bliskiej osoby, żałoby. W ramach doraźnej pomocy pedagogicznej prowadzone były konsultacje dla opiekunów zastępczych. Wsparciem specjalistycznym w miejscu zamieszkania rodziny zastępczej objęto **3** rodziny zastępcze. Z tej formy pomocy terapeutycznej, pedagogicznej lub rehabilitacji skorzystało **4** wychowanków.

Zadanie 2: Organizowanie szkoleń, warsztatów i spotkań ze specjalistami różnych dziedzin.

Wsparcie psychologiczne, pedagogiczne, prawne i terapeutyczne dla osób

sprawujących rodzinną pieczę zastępczą prowadzone było w formie indywidualnych konsultacji, poradnictwa, organizowanych szkoleń oraz grup wsparcia. Opiekunowie zastępczy otrzymali pomoc w zakresie problemów adaptacyjnych i trudności emocjonalnych dziecka, zaburzeń odżywiania dziecka, jego zaburzeń w zachowaniu, trudności w nauce. Dorosli korzystali z pomocy w zakresie trudności w relacji partnerskiej, problemów wychowawczych, sytuacjach kryzysowych wynikających z przemocy.

Szkolenia i grupy wsparcia zorganizowane dla rodzin w 2024 roku:

- ✓ „Spokój w głowie”- funkcjonowanie rodzin zastępczych w praktyce – cykl II spotkań
- ✓ „Normy rozwojowe dziecka”
- ✓ „Trening Umiejętności Wychowawczych” nt. komunikacji, relacji rówieśniczych, emocji oraz wypalenia.
- ✓ „Samookaleczenia”
- ✓ „Świat oczami nastolatków. Dlaczego ich nie rozumiemy?”
- ✓ „Jak Radzić sobie z emocjami dzieci, by wyrosły na szczęśliwych dorosłych?”
- ✓ „Rodzicielstwo zastępcze – zapobieganie wyczerpaniu i wypaleniu.”
- ✓ „Nastolatek chce spędzić wakacje ze znajomymi - co robimy?”
- ✓ „Bunt dwulatka”
- ✓ „Jak nauczyć się rozpoznawać emocje?”
- ✓ „Schemat porzucenia”
- ✓ „Zaniebanie emocjonalne w dzieciństwie i jego skutki w dorosłości”
- ✓ „Jak przestać się martwić”

CEL 6.

DALSZE ZAPEWNIENIE POMOCY PRAWNEJ DLA RODZIN ZASTĘPCZYCH, PROWADZĄCYCH RODZINNE DOPY DZIECKA, WYCHOWANKÓW USAMODZIELNIANYCH ORAZ PRACOWNIKÓW PLACÓWEK OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYCH TYPU RODZINNEGO

Zadanie 1: Organizowanie dostępu do konsultacji prawnych.

W roku sprawozdawczym na rzecz klientów OIK i PCPR z terenu powiatu legnickiego były świadczone przez radcę prawnego poradnictwo oraz konsultacje prawne. Obszary

problemów w jakich była świadczona pomoc w zakresie prawa rodzinnego i opiekuńczego to m.in. alimentacja, wnioski o ustalenie kontaktów z dziećmi, ustanowienie opiekuna prawnego.

Zadanie 2: Organizowanie spotkań i szkoleń w zakresie tematyki prawnej.

W roku 2024 odbyło się szkolenie nt. „Procedura odebrania dziecka, zabezpieczenie dziecka po nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej” oraz „Przemoc wobec małoletniego”. W szkoleniu tym wzięło udział 24 pracowników PCPR w Legnicy.

Zadanie 3: Bieżące wsparcie i pomoc prawna

Radca prawny świadczył usługi w zakresie poradnictwa oraz konsultacji prawnych, które odbywały się 3 razy w tygodniu. Bieżące wsparcie i pomoc prawna udzielane przez radcę prawnego w ubiegłym roku dotyczyły doradztwa prawnego, pomocy w sporządzaniu dokumentów prawnych, udzielania informacji o prawach i obowiązkach. W minionym roku udzielono łącznie 53 konsultacji prawnych oraz 70 porad.

CEL 7.

ZAPEWNIENIE SKUTECZNEGO WSPARCIA ZE STRONY KOORDYNATORA LUB INNEGO PRACOWNIKA ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ – SPECJALISTY PRACY Z RODZINĄ, PEDAGOGA, PSYCHOLOGA.

Zadanie 1: Objęcie rodzin zastępczych bieżącą opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej i innych pracowników organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W 2024 roku w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy zatrudnionych było 5 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz 2 specjalistów pracy z rodziną, pod opieką których przebywało łącznie 125 rodzin zastępczych z terenu powiatu legnickiego. Pod opieką pracowników znajdowało się także 198 dzieci wychowujących się w tych rodzinach. Realizację zadań pracowników Działu Pieczy Zastępczej uzupełniali specjaliści – pracownik socjalny, psycholog, pedagog i prawnik.

Współpraca z rodzinami zastępczymi była realizowana poprzez wsparcie merytoryczne i doradcze za pomocą regularnych konsultacji, szkoleń, grup wsparcia oraz poradnictwa specjalistycznego. Rodzinom udzielano również wsparcia emocjonalnego i motywacyjnego poprzez indywidualne rozmowy podczas wizyt w środowisku, wizyt rodzin w siedzibie PCPR oraz podczas rozmów telefonicznych z rodzinami.

Zadanie 2: Zapewnienie adekwatnej liczby pracowników merytorycznych do potrzeb i liczby rodzin zastępczych.

W PCPR w Legnicy na dzień 31.12.2024 r. zatrudnionych było **20** osób: Dyrektor PCPR, gł. księgowy, **2** specjalistów ds. księgowości, **5** koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, **2** specjalistów ds. pieczy zastępczej i pomocy instytucjonalnej, **2** specjalistów pracy z rodziną, **1** specjalista pracy socjalnej, **1** specjalista ds. rehabilitacji społecznej, **1** samodzielny referent ds. świadczeń, **2** referentów, pomoc administracyjna, gł. specjalista ds. kadr, starszy specjalista ds. interwencji kryzysowej oraz pedagog.

Zadania na rzecz jednostki realizowali także w ramach zawartych umów cywilnoprawnych: adwokat, radca prawny, informatyk, **3** psychologów, instruktor arteterapii.

Zadanie 3: Zwiększanie kompetencji zawodowych i podnoszenie kwalifikacji przez pracowników współpracujących z rodzinami zastępczymi.

Pracownicy Centrum posiadają odpowiednie kwalifikacje, które podnoszą i uzupełniają poprzez aktywny udział w szkoleniach, kursach oraz konferencjach. W roku sprawozdawczym uczestniczyli w następujących szkoleniach:

- ✓ „Procedura odebrania dziecka z rodziny, zabezpieczenie dziecka po nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej”
- ✓ „Przemoc wobec małoletniego”
- ✓ „Postrzeganie świata przez osoby z alzheimerem i schizofrenią”,
- ✓ „Trudny klient”
- ✓ „Odporność psychiczna”
- ✓ „Jak budować poczucie własnej wartości”
- ✓ „Lokalny plan rozwoju usług społecznych”
- ✓ „Standardy ochrony Małoletnich”
- ✓ „Praca z osobą stosująca przemoc”

- ✓ „Praca socjalna z trudnym klientem – budowanie bezpiecznych relacji”
- ✓ „Psychologia rozwojowa dzieci i młodzieży wraz z zagadnieniami więzi i przywiązania”
- ✓ „Potrzeby i trudności dzieci w pieczy zastępczej”
- ✓ „Dziecko z uregulowaną sytuacją prawną. Zgłoszenie dziecka do procedury adopcyjnej”
- ✓ „Opłata za pobyt dziecka w pieczy zastępczej”
- ✓ „Rodzina dziecka z niepełnosprawnością. Rola, cele, funkcje i zadania.”
- ✓ „Doskonalenie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych. Umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stwarzających trudności wychowawcze”
- ✓ 2 pracowników Centrum odbyło specjalistyczne certyfikacyjne szkolenie zakończone uzyskaniem uprawnień trenerskich do prowadzenia treningów metodą EEG Biofeedback. W 2024 r. wyposażono gabinet terapeutyczny do prowadzenia treningów metodą EEG Biofeedback.

CEL 8.

ZACIEŚNIENIE WSPÓLPRACY Z ASYSTENTAMI RODZIN BIOLOGICZNYCH DZIECI UMIESZCZONYCH W PIECZY ZASTĘPCZEJ.

Zadanie 1: Współpraca koordynatorów i specjalistów pracy z rodziną z asystentem rodziny biologicznej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oraz specjaliści pracy z rodziną współpracowali z pracownikami socjalnymi i asystentami rodzin, jeśli tacy byli przydzieleni rodzinom biologicznym. Asystenci rodziny biologicznej zapraszani byli na posiedzenia zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, na których wspólnie z koordynatorem lub specjalistą pracy z rodziną mogli tworzyć plany pomocy dziecku oraz modyfikacje tych planów, realizować działania zgodnie z postanowieniami Sądów dotyczącymi umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej oraz odbioru dzieci od rodzin biologicznych.

Zadanie 2: Współpraca placówek opiekuńczo-wychowawczych z asystentem rodziny biologicznej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.

Współpraca placówek opiekuńczo - wychowawczych z asystentem rodziny biologicznej

dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej jest bardzo ważnym elementem pracy na rzecz dziecka, które zostało oddzielone od swojej rodziny, ale wciąż ma prawo do utrzymywania kontaktu i budowania więzi z rodzicami, o ile jest to możliwe i bezpieczne.

Asystenci bądź pracownicy socjalni poszczególnych gmin uczestniczyli w posiedzeniach zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, jego potrzeb emocjonalnych i wychowawczych. Asystenci pomagali w organizowaniu spotkań rodziny biologicznej z dzieckiem. W przypadku gdy, dziecko miało szansę na powrót do rodziny, asystent rodziny oraz placówka opiekuńcza – wychowawcza współpracowały, aby ten proces przebiegł bezpiecznie i sprawnie.

CEL 9.

ROZWIJANIE WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI I PRZEDSIĘBIORCAMI NA RZECZ WSPARCIA FUNKCJONOWANIA PIECZY ZASTĘPCZEJ.

Zadanie 1: Nawiązywanie współpracy z nowymi podmiotami

W roku 2024 za pomocą projektu „Zostań Mikołajem dla dzieci z pieczy zastępczej w Powiecie Legnickim”, którego celem było pozyskanie środków finansowych oraz rzeczowych na przygotowanie prezentów mikołajkowych dla 200 dzieci, nawiązano współpracę z nowymi podmiotami i instytucjami :

- ✓ Urząd Gminy Kunice
- ✓ Ochotnicza Straż Pożarna w Kunicach
- ✓ Ochotnicza Straż Pożarna w Miłogostowicach
- ✓ Bank Gospodarstwa Krajowego
- ✓ Komisja Zakładowa NSZZ Solidarność przy Zakładzie Wzbogacania Rud
- ✓ Urząd Skarbowy w Legnicy
- ✓ Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy.

Zadanie 2: Pozyskiwanie nowych kontaktów wśród przedsiębiorców i instytucji.

Wsparcia finansowego i rzeczowego w minionym roku udzieliły również przedsiębiorstwa, z którymi PCPR miało możliwość współpracować po raz pierwszy:

- ✓ Gates Polska – pomoc rzeczowa

- ✓ Przedsiębiorstwo Transportowo – Budowlane
- ✓ Kraina Dobrej Energii
- ✓ Pałac Krotoszyce
- ✓ Tkalnia Wiedzy – prywatna szkoła podstawowa
- ✓ Dr. Oko
- ✓ Uroda od kosmetologa
- ✓ Michał Rajczakowski
- ✓ My Vita Pharm
- ✓ Stomatologia Pastor

Zadanie 3: Pozyskiwanie wolontariuszy i darczyńców.

W 2024 roku PCPR pozyskało 32 wolontariuszy. 10 z nich swoją bezinteresowną pomocą wspomagało organizację pikniku integracyjnego „Rodzina bez barier”. 21 wolontariuszy wsparło Centrum podczas grudniowego wydarzenia „Zostań Mikołajem dla dzieci z pieczy zastępczej”. Jeden z pozyskanych wolontariuszy prowadził korepetycje z matematyki, z których dzieci umieszczone w pieczy zastępczej mogły skorzystać raz w tygodniu. Z pomocy w nauce matematyki skorzystało ogółem 8 dzieci.

Zadanie 4: Utrzymanie współpracy z zaangażowanymi dotychczas podmiotami, organizacjami i przedsiębiorcami.

Utrzymanie współpracy z dotychczas zaangażowanymi podmiotami, organizacjami oraz przedsiębiorcami jest niezwykle istotne w realizacji i rozwoju inicjatyw prowadzonych przez PCPR w Legnicy. Chcąc zwiększyć zakres kompleksowego wsparcia rodzin zastępczych i wychowanków na różnych obszarach, PCPR utrzymało współpracę z podmiotami, organizacjami i przedsiębiorcami wspierającymi Centrum w poprzednich latach:

- ✓ Komenda Miejska Policji w Legnicy
- ✓ Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Legnicy
- ✓ Bank PKO BP oddział w Legnicy
- ✓ KGHM Polska Miedź SA
- ✓ Fundacja ESPA
- ✓ Fundacja LSSE

Kwota pozyskanego wsparcia finansowego od wszystkich podmiotów, przedsiębiorców i organizacji w roku 2024 wyniosła: **38186,90** zł. Poza środkami finansowymi Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie otrzymało również wsparcie rzeczowe, które znacząco przyczyniło się do zrealizowania paczek oraz personalizowanych prezentów dla dzieci z pieczy zastępczej.

CEL 10.

ZABEZPIECZENIE WARUNKÓW MIESZKANIOWYCH DLA ZAWODOWYCH RODZIN ZASTĘPCZYCH ORAZ PROWADZĄCYCH RODZINNY DOM DZIECKA.

Zadanie 1: Pozyskanie lokali mieszkalnych w celu użyczenia ich na potrzeby zawodowej pieczy zastępczej.

W roku 2024 nie pozyskano lokali mieszkalnych w celu użyczenia ich na potrzeby zawodowej pieczy zastępczej.

Zadanie 2: Finansowanie kosztów wynajęcia lokali mieszkalnych na potrzeby prowadzenia rodzinnej pieczy zastępczej.

Z dofinansowania do czynszu i kosztów wynajmu lokalu w roku 2024 skorzystały 3 rodziny.

Zadanie 3: Pozyskanie środków na finansowe wsparcie zawodowych form pieczy zastępczej w zakresie bieżących napraw i remontów.

W roku 2024 nie przyznano środków finansowych na pokrycie kosztów związanych z remontem bądź naprawami w lokalu mieszkalnym zawodowej rodziny zastępczej.

CEL 11.

ZAPEWNIENIE WYCHOWANKOM PIECZY ZASTĘPCZEJ WSPARCIA W REALIZACJI OBOWIĄZKU SZKOLNEGO.

Zadanie 1: Bieżąca współpraca ze szkołami i placówkami edukacyjnymi, do których uczęszczają wychowankowie pieczy zastępczej.

Pracownicy Działu rodzinnej pieczy zastępczej prowadzili systematyczną współpracę ze szkołami w celu:

- monitorowania wyników edukacyjnych dzieci,
- nawiązania kontaktu z pedagogami szkolnymi oraz wychowawcami,
- uzyskania pisemnych informacji na temat funkcjonowania dziecka w środowisku szkolnym.

Zgromadzone dane były wykorzystywane przy sporządzaniu opinii na potrzeby sądów rodzinnych, a także do opracowywania indywidualnych planów pomocy dziecku, dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych i emocjonalnych.

Zadanie 2: Monitorowanie sytuacji szkolnej.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oraz specjaliści pracy z rodziną regularnie monitorowali sytuację szkolną podopiecznych występując do szkół oraz przedszkoli z wnioskiem o opinię na temat funkcjonowania dziecka w środowisku szkolnym/przedszkolnym. Pedagogów szkolnych i nauczycieli zapraszano również na posiedzenia zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka w przypadkach tego wymagających. W roku 2024 przeprowadzono łącznie **206** konsultacji z pedagogami, nauczycielami i personelem szkół. Monitorowanie sytuacji szkolnej podopiecznych PCPR polegało również na pozyskiwaniu informacji od rodzin zastępczych. Niejednokrotnie rodziny zastępcze podczas wizyty koordynatora lub specjalisty pracy z rodziną w ich środowisku same z siebie udostępniają wgląd w oceny dzieci w e-dzienniku, opowiadają z czym dziecko ma trudności podczas nauki.

Zadanie 3: Pozyskanie wolontariuszy pomagających wychowankom w nauce i obowiązkach szkolnych.

W 2024 roku PCPR zorganizowało pomoc w nauce dla dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej prowadzoną w formie wolontariatu. Zajęcia reedukacyjne z matematyki prowadzone były w każdą środę w godzinach od 17.00 do 19.00 przez pracownika naukowego Uniwersytetu Wrocławskiego. Ogółem z tej formy wsparcia systematycznie korzystało **8** dzieci.

Zadanie 4: Organizacja zajęć reedukacyjnych dla dzieci i młodzieży przebywającej w pieczy zastępczej.

Zajęcia reedukacyjne z matematyki w zeszłym roku prowadzone były w każdą środę w godzinach od 17.00 do 19.00, w zajęciach tych systematycznie uczestniczyło **8** dzieci.

Zadanie 5: Diagnoza potrzeb w zakresie edukacji.

Diagnoza potrzeb w zakresie edukacji prowadzona była za pomocą analizy dokumentacji szkolnej i ocen, analizy opinii o uczniu otrzymanej od wychowawcy, pedagoga szkolnego oraz wnikliwemu zapoznaniu się z orzeczeniami z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej. Pozyskane informacje z w/w dokumentacji pozwoliły ustalić trudności dziecka w zakresie społecznym, edukacyjnym a także emocjonalnym. Po ustaleniu trudności oraz rozpoznaniu potrzeb ucznia/przedszkolaka we współpracy z nauczycielami, specjalistami oraz rodziną zastępczą określano jakiego wsparcia udzielić dziecku w celu poprawy jego sytuacji i wyrównania ewentualnych braków.

Zadanie 6: Zapewnienie dostępu do stypendiów dla wychowanków ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Powiat Legnicki przystąpił do programu pomocy uczniom niepełnosprawnym „Sprawny Uczeń” który jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027.

Celem projektu jest umożliwienie uczniom z niepełnosprawnością realizacji obowiązku szkolnego w sposób jak najbardziej zbliżony do uczniów w pełni sprawnych oraz

umożliwienie autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym. Stypendium „Sprawny Uczeń” jest nie tylko wsparciem finansowym, ale również motywacją do dalszego rozwoju i realizacji marzeń edukacyjnych. W Powiecie Legnickim w roku 2024 udzielonych zostało 8 stypendiów w wysokości 3.500 zł.

CEL 12.

PRZYGOTOWANIE WYCHOWANKÓW DO PROCESU USAMODZIELNIENIA, UDZIELENIE IM WSPARCIA W CELU ZWIĘKSZENIA SZANS NA RYNKU PRACY I POMOCY W ZASPOKOJENIU POTRZEB BYTOWYCH.

Zadanie 1: Pomoc w sporządzaniu indywidualnych programów usamodzielnienia i realizowaniu ich założeń.

Niezbędnym elementem procesu usamodzielnienia jest wspólne opracowanie z opiekunem bądź pracownikiem socjalnym Indywidualnego Programu Usamodzielnienia. Musi on zostać napisany przynajmniej miesiąc przed osiągnięciem przez wychowanka pełnoletności. W roku sprawozdawczym sporządzono i zmodyfikowano 22 Indywidualne Programy Usamodzielnienia, w których uwzględniono:

- ✓ Kontakty wychowanka z rodziną i środowiskiem
- ✓ Określenie kolejnych szczebli edukacji,
- ✓ Uzyskanie kwalifikacji zawodowych przez wychowanka,
- ✓ Uprawnienia do ubezpieczenia społecznego, uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- ✓ Podjęcie zatrudnienia,
- ✓ Formy przysługujących świadczeń.

Zadanie 2: Udzielanie bieżącego wsparcia w realizacji programu usamodzielnienia, współpraca z opiekunami usamodzielnienia.

W trakcie wykonywanych obowiązków pracownicy na bieżąco udzielali wsparcia 14 pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej, poprzez informowanie o procedurach dot. przyznawania pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, na zagospodarowanie oraz usamodzielnienie, udzielanie pomocy w wyborze opiekuna

usamodzielnienia, opracowaniu Indywidualnych Programów Usamodzielnienia oraz modyfikacji lub ocen IPU. Podczas wizyt w środowisku i rozmów telefonicznych motywowano wychowanków do kontynuowania nauki i utrzymywania prawidłowej frekwencji na zajęciach, a także do poprawy sytuacji materialnej m.in. przez poszukiwanie pracy zarobkowej.

Zadanie 3: Zapewnienie dostępu do konsultacji ze specjalistami, doradcami zawodowymi, prawnikami, psychologami.

Ważną rolę w przygotowaniu do usamodzielnienia odegrali również pedagog, psycholog

i pracownik socjalny, których zadania polegały m.in. na :

- ✓ Udzielaniu wychowankom pomocy w eliminowaniu napięć psychicznych nawarstwiających się na tle obaw związanych z wkroczeniem w dorosłość,
- ✓ Wspieraniu i pomocy wychowankom mającym trudności w nawiązywaniu kontaktów z innymi ludźmi,
- ✓ Pomocy w rozwiązywaniu trudności powstających na tle przeszłych i aktualnych konfliktów rodzinnych,
- ✓ Doradzanie w wyborze zawodu i dalszego kształcenia,
- ✓ Pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i życiowych wychowanków.

Ponadto, w ramach bieżącego wsparcia, wychowankowie mieli dostęp do darmowego radcy prawnego, który dostarczał niezbędnych informacji na temat praw i obowiązków, co jest kluczowe w radzeniu sobie z formalnościami związanymi z dorosłym życiem, takimi jak zawieranie umów o pracę, umów najmu, otrzymywanie świadczeń itp.

Zadanie 4: Pomoc w organizacji staży i praktyk.

17 maja 2024 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy zorganizowało szkolenie pn. „Proces usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej” dla wychowanków pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej przygotowujących się do usamodzielnienia. W spotkaniu uczestniczyło 10 wychowanków pieczy zastępczej.

Podczas spotkania podejmowano działania w kierunku motywowania wychowanków do podjęcia aktywności zawodowej i społecznej w ramach współpracy z Powiatowym Urzędem

Pracy w Legnicy. Ponadto ww. motywowani byli do kontynuowania nauki i podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

Zadanie 5: Organizacja warsztatów i szkoleń w zakresie kompetencji społecznych i życiowych.

W 2024 roku Centrum zorganizowało szkolenie dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej lub niepełnoletnich wychowanków przygotowujących się do usamodzielnienia. Wychowankowie zostali wyposażeni w kompetencje społeczne niezbędne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku. Zakres tematyczny szkolenia obejmował rozwijanie i nabywanie kompetencji twardych, tj. umiejętności zaspokajania potrzeb życiowych, prowadzenia gospodarstwa domowego, załatwiania spraw urzędowych, uczestniczenia w życiu społecznym, poszukiwania pracy (sprawy ZUS, bankowe, rozliczenia w US, sprawy w PUP itp.) a także rozwijanie i nabywanie kompetencji miękkich, w zakresie kompetencji społecznych (radzenie sobie ze stresem, komunikacja, asertywność, rozwiązywanie konfliktów, negocjacje rówieśnicze, motywacja, zarządzanie czasem itp.).

Zadanie 6: Pomoc w uzyskaniu mieszkań z zasobów gminy.

Działania podjęte przez pracowników Centrum, w celu uzyskania przez usamodzielnianych mieszkań z zasobów gminy polegały głównie na pomocy w wypełnieniu niezbędnych formularzy i dokumentacji potrzebnych do uzyskania w/w mieszkania oraz na byciu pośrednikiem między wychowankiem a gminą, pomagając w nawiązaniu kontaktu i rozwiązywaniu ewentualnych problemów.

Zadanie 7: Prowadzenie mieszkania treningowego dla osób usamodzielnianych, rozszerzenie oferty w tym zakresie, zwiększenie ilości miejsc i polepszenie standardu lokali.

Centrum pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego posiada w swoich zasobach mieszkanie treningowe na potrzeby wychowanków usamodzielniających się i opuszczających pieczę zastępczą. W 2024 roku w mieszkaniu umieszczono okresowo 1 wychowanka instytucjonalnej pieczy zastępczej, który podczas pobytu pod okiem specjalistów odbywa trening usamodzielnienia, przygotowując się do samodzielnego życia. Wychowanek ma

zapewniony pakiet usług bytowych, został objęty specjalistycznym wsparciem w ramach poradnictwa.

Kwota przeznaczona w 2024 roku na poniesione wydatki na modernizację i utrzymanie lokalu mieszkalnego dla wychowanków usamodzielnianych wyniosła: **2.227,91**.

CEL 13.

ZABEZPIECZENIE MATERIALNE RODZIN ZASTĘPCZYCH I PROWADZĄCYCH RODZINNE DOMY DZIECKA POPRZEZ UDZIELANIE ŚWIADCZEŃ PODSTAWOWYCH NA POKRYCIE KOSZTÓW UTRZYMANIA DZIECKA W RODZINIE WRAZ Z DODATKAMI ORAZ WYPŁATĘ INNYCH ŚWIADCZEŃ FAKULTATYWNYCH PRZEWIDZIANYCH W USTAWIE, W TYM DOFINANSOWANIA DO WYPOCZYNKU POZA MIEJSCEM ZAMIESZKANIA.

Zadanie 1: Zabezpieczenie środków na wypłatę świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka wraz z ustawowymi dodatkami.

W 2024 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy zrealizowało **68** wniosków złożonych przez rodziny zastępcze i prowadzących rodzinne domy dziecka na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka wraz z ustawowymi dodatkami, w tym **9** wniosków jako dodatku z tytułu niepełnosprawności dziecka przebywającego w rodzinach zastępczych spokrewnionych, niezawodowych, zawodowych oraz rodzinnych domach dziecka.

Zadanie 2: Zabezpieczenie środków na dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania oraz innych świadczeń fakultatywnych przewidzianych w ustawie.

W minionym roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy zrealizowało **108** wniosków o wypłatę świadczeń podstawowych, obligatoryjnych i fakultatywnych. Kwota przeznaczona na realizację w/w świadczeń wyniosła **2.383.290,34 zł**.

CEL 14.

ZABEZPIECZENIE ŚRODKÓW FINANSOWYCH NA PROWADZENIE PLACÓWEK OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH.

Zadanie 1: Pozyskanie środków finansowych odpowiadających potrzebom.

W 2024 roku wysokość środków finansowych przeznaczonych na prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych wyniosła: **2.928.946,18 zł**, w tym:

- ✓ Środki finansowe przeznaczone na Dom Dziecka „Słoneczko” w Golance Dolnej typu rodzinnego: **908.800,11 zł**
- ✓ Środki finansowe przeznaczone na Dom Dziecka w Golance Dolnej typu socjalizacyjnego: **2.020.146,07 zł**

Zadanie 2: Prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego i rodzinnego.

W roku sprawozdawczym na terenie powiatu legnickiego funkcjonowały dwie placówki opiekuńczo wychowawcze:

- ✓ Dom Dziecka w Golance Dolnej typu socjalizacyjnego, w której liczba miejsc wynosiła: **14**
- ✓ Dom Dziecka „Słoneczko” w Golance Dolnej typu rodzinnego, w której liczba miejsc wynosiła: **8**

Zadanie 3: Zwiększenie ilości miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej typu rodzinnego.

W placówce opiekuńczo wychowawczej typu rodzinnego w zeszłym roku liczba miejsc wynosiła **8**, jednak na podstawie zezwolenia od Wojewody Dolnośląskiego limit przewidziany ustawą został zwiększony o **2** miejsca.

CEL 15.

OGRANICZENIE LICZBY DZIECI W INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ.

Zadanie 1: Utrzymanie obowiązującego standardu w zakresie liczby miejsc, w tym kierowanie do placówek dzieci powyżej 10 roku życia, zgodnie z limitem miejsc.

W 2024 roku w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie powiatu legnickiego liczba miejsc przedstawiała się następująco:

a) Domu Dziecka w Golance Dolnej typu socjalizacyjnego

- liczba miejsc: **14**

- liczba wychowanków: **17**

b) Domu Dziecka „Słoneczko” w Golance Dolnej typu rodzinnego

- liczba miejsc: **8**

- liczba wychowanków: **10**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy zrealizowało 7 postanowień Sądu, na podstawie których w pieczy instytucjonalnej umieszczono 13 dzieci. W związku z trudną sytuacją wynikającą z braku miejsc w pieczy zastępczej, organ prowadzący placówki opiekuńczo-wychowawcze na terenie powiatu, otrzymał 6 zezwoleń od Wojewody Dolnośląskiego na umieszczenie dzieci ponad limit przewidziany ustawą.

Zadanie 2: Przeniesienie dzieci poniżej 10 roku życia do rodzinnej pieczy zastępczej.

W roku 2024 żaden z wychowanków pieczy instytucjonalnej nie został przeniesiony do pieczy typu rodzinnego.

Zadanie 3: Podejmowanie intensywnych działań na rzecz łączenia rodziny, nawiązywanie kontaktów z rodziną pochodzenia i krewnymi wychowanków, w celu zmiany formy pieczy zastępczej dla wychowanków długotrwale przebywających w pieczy instytucjonalnej.

Działania podejmowane w celu łączenia rodziny, nawiązywania kontaktów z rodziną pochodzenia oraz krewnymi wychowanków polegały między innymi na współpracy z instytucjami: Ośrodkami Pomocy Społecznej, Sądami, Ośrodkiem Adopcyjnym. Aby zbadać możliwości wsparcia rodziny w celu zmiany jej funkcjonowania organizowano szkolenia

i konsultacje psychologiczne, pedagogiczne oraz prawne dla rodzin biologicznych lub ich krewnych. Na rzecz łączenia rodziny organizowano również spotkania rodziny biologicznej z dzieckiem co umożliwiało budowanie i wzmacnianie między nimi relacji. W działaniach tych skupiano się głównie na indywidualnych potrzebach dziecka i jego rodziny, z poszanowaniem jego praw i najlepszych interesów.

Zadanie 4: Praca z rodziną biologiczną dziecka, we współpracy z asystentem rodziny, na rzecz jego powrotu do domu rodzinnego.

Praca z rodziną biologiczną dziecka we współpracy z asystentem rodziny jest kluczowym elementem w procesie umożliwiającym dziecku powrót do domu rodzinnego, gdy jest to możliwe i bezpieczne. Celem takiej pracy jest wzmocnienie rodziny w zakresie jej umiejętności wychowawczych, poprawa funkcjonowania emocjonalnego oraz stworzenie stabilnych warunków do opieki nad dzieckiem. Współpraca z asystentem rodziny biologicznej jest istotna dla zapewnienia skuteczności tych działań. W przypadku gdy, dziecko miało szansę na powrót do rodziny, asystent rodziny oraz placówka opiekuńczo – wychowawcza współpracowały, aby ten proces przebiegł bezpiecznie i sprawnie. W roku 2024 do domu rodzinnego powróciło 5 wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Zadanie 5: Działania na rzecz uregulowania sytuacji prawnej dziecka, celem jego przysposobienia w przyszłości.

Działania na rzecz uregulowania sytuacji prawnej dziecka celem jego przysposobienia obejmowały zarówno dokonanie formalności prawnych oraz szeroką współpracę z instytucjami tj. Sądem, Ośrodkiem Adopcyjnym, kuratorem sądowym mającą na celu zapewnienie dziecku stabilnego i bezpiecznego miejsca w rodzinie adopcyjnej. W efekcie działań podejmowanych w celu przysposobienia dziecka w minionym roku 1 wychowanek instytucjonalnej pieczy zastępczej trafił do rodziny adopcyjnej.

Zadanie 6: Prowadzenie działań na rzecz uspołecznienia wychowanka i jego wsparcia w procesie wchodzenia w dorosłość, w celu zwiększenia motywacji do samodzielnego życia po uzyskaniu pełnoletności.

W 2024 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zorganizowało cykl szkoleń warsztatowych dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej lub niepełnoletnich wychowanków przygotowujących się do usamodzielnienia. Wychowankowie zostali wyposażeni w kompetencje społeczne niezbędne do samodzielnego funkcjonowania. Podczas szkolenia wychowankowie wkraczający w dorosłość mieli możliwość nabyć umiejętności w zakresie: prowadzenia gospodarstwa domowego, załatwiania spraw urzędowych, uczestniczenia w życiu społecznym, poszukiwania pracy, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania konfliktów, zarządzania czasem.

Poza szkoleniem Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie na potrzeby wychowanków usamodzielniających się zapewniało mieszkanie treningowe, w którym podczas pobytu pod okiem specjalistów odbywał się trening usamodzielnienia.

Zadanie 7: Motywowanie wychowanków do kontynuowania nauki.

Motywowanie wychowanków do kontynuowania nauki wymagało indywidualnego podejścia, wsparcia emocjonalnego oraz stworzenia odpowiednich warunków do rozwoju. W trakcie wykonywanych obowiązków pracownicy na bieżąco motywowali wychowanków poprzez informowanie o przyznawaniu pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki wychowankom usamodzielniającym się, uświadamianie jak edukacja wpływa na możliwość uzyskania lepszych perspektyw zawodowych i jakości życia. W celu motywacji wychowankom ustalano małe, możliwe do osiągnięcia cele edukacyjne dostosowane do możliwości, predyspozycji i zainteresowań dziecka.

Zadanie 8: Zapewnienie miejsc w mieszkaniu treningowym.

W 2024 roku jeden z usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej, po opuszczeniu placówki opiekuńczo-wychowawczej, skorzystał ze wsparcia w formie zamieszkania w mieszkaniu treningowym dla usamodzielniających się wychowanków (będącym w strukturach Centrum). Podczas pobytu wychowanek trenował

samodzielnie prowadzenie gospodarstwa domowego po opuszczeniu placówki, pracował zawodowo oraz kontynuował naukę.

Zadanie 9: Pomoc pełnoletnim wychowankom w zdobyciu i utrzymaniu zatrudnienia.

Pomoc pełnoletnim wychowankom w zdobyciu zatrudnienia polegała m.in. na pomocy w pisaniu CV i listów motywacyjnych, pomocy w zorganizowaniu praktyk zawodowych, które podnoszą ich kwalifikacje oraz zwiększają szanse na znalezienie pracy, pomocy w określeniu umiejętności oraz predyspozycji wychowanka w celu ukierunkowania na odpowiednią ścieżkę kariery.

Zadanie 10: Utworzenie miejsc interwencyjnych w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego.

W roku sprawozdawczym nie utworzono miejsc interwencyjnych w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego.

Zadanie 11: Utworzenie nowej placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego zapewniającej warunki opieki i wychowania zbliżone do tych panujących w rodzinie.

W 2024 roku nie utworzono nowej placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

CEL 16.

ZWIĘKSZENIE LICZBY RODZIN ZASTĘPCZYCH ZAWODOWYCH W RAMACH LIMITU NA DANY ROK.

Zadanie 1: Utworzenie w każdym roku realizacji Programu minimum 1 nowej zawodowej rodziny zastępczej.

W minionym roku jedna rodzina zastępcza niezawodowa zdecydowała przekwalifikować się na rodzinę zastępczą zawodową i swoją opieką objęła 3 dzieci, jedna

rodzina została przekwalifikowana na rodzinę zastępczą zawodową specjalistyczną, która objęła opieką 2 dzieci.

Zadanie 2: Zapewnienie dostępnych miejsc interwencyjnych w pieczy zastępczej dla dzieci wymagających umieszczenia w pieczy zastępczej na czas kryzysu w rodzinie.

W roku sprawozdawczym powstała 1 rodzina zawodowa z funkcją pogotowia, w której przebywało 5 dzieci.

Podsumowanie

Realizacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w roku 2024 pozwoliła na osiągnięcie wielu istotnych celów związanych z poprawą jakości opieki nad dziećmi i młodzieżą przebywającymi w pieczy zastępczej. Zrealizowane działania w zakresie szkolenia i wspierania rodzin zastępczych, rozwoju nowych form pieczy oraz zapewnienia dostępu do odpowiednich usług pomocowych, przyczyniły się do podniesienia standardów pieczy zastępczej w powiecie legnickim. Pomimo wielu wyzwań udało się zwiększyć liczbę rodzin zastępczych oraz zrealizować programy wsparcia, które pozytywnie wpłynęły na stabilizację sytuacji dzieci, które nie mogły pozostać w swoich naturalnych rodzinach. Kluczowe znaczenie miały również działania edukacyjne i profilaktyczne, mające na celu wczesne rozpoznanie potrzeb dzieci oraz ich rodzin. Dzięki podjętym działaniom udało się nie tylko wzmocnić system wsparcia rodzin zastępczych, ale także skoncentrować się na szczególnych potrzebach wychowanków przygotowujących się do usamodzielnienia. W ramach programu zrealizowano szereg inicjatyw, które wspierały młodzież w procesie przejścia z pieczy zastępczej do samodzielnego życia. Duże znaczenie miały działania ukierunkowane na rozwój kompetencji życiowych usamodzielniających się wychowanków, takich jak zarządzanie budżetem, załatwianie spraw urzędowych, poszukiwanie pracy, przygotowanie do samodzielnego mieszkania. Zrealizowane warsztaty i indywidualne wsparcie pozwoliły wychowankom zdobyć niezbędne umiejętności, które są fundamentem ich dalszej drogi życiowej.

W przyszłości konieczne jest kontynuowanie działań na rzecz wzmocnienia wsparcia rodzin zastępczych, dalsze inwestowanie w rozwój kompetencji opiekunów oraz zapewnianie pełnego przygotowania do samodzielnego życia i aktywności społecznej wychowankom opuszczającym pieczę zastępczą. Zrealizowane w ramach programu inicjatywy stanowią solidną podstawę do dalszych działań, mających na celu dążenie do rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej, zapewniając dzieciom pozbawionym możliwości wychowywania się w rodzinie naturalnej optymalnego środowiska zbliżonego do warunków panujących w rodzinie biologicznej, przy jednoczesnym zwiększeniu kompetencji wychowawczych opiekunów.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Uzasadnienie

Powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej wykonuje Starosta za pośrednictwem Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego oraz organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Legnickiego zostało wyznaczone na Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej Zarządzeniem nr 45/2011 Starosty Legnickiego z dnia 1 grudnia 2011 roku.

Zgodnie z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy, opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Mając powyższe na uwadze, zasadne jest podjęcie uchwały Rady Powiatu Legnickiego w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026 za rok 2024.